

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ФАКУЛЬТЕТ КОНСТРУЮВАННЯ ТА ДИЗАЙНУ

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
міжнародної науково-практичної онлайн конференції
«Сучасні проблеми та перспективи розвитку
машинобудування України»,
присвяченої 20-й річниці з дня створення
факультету конструювання та дизайну
Національного університету біоресурсів і
природокористування України

23-24 вересня 2021 року

м. Київ

УДК 631.312

ПОЛЬОВІ ВИПРОБУВАННЯ СЕКЦІЇ ПЛУГА З ПНЕВМАТИЧНИМ ЗАПОБІЖНИКОМ

Грабар І.Г., д.т.н., проф.

Губерт Н.В.

Поліський національний університет, м. Житомир

E-mail: ivan-grabar@ukr.net

В ході даних досліджень необхідно було вивчити залежність коливань секції, виглиблення, тягового опору і зусилля обходу каменів, які зустрічаються від тиску повітря в запобіжнику і швидкості руху трактора.

Експерименти проводилися на двох полях Овруцького району. Перше поле представляло собою поклад. Відстань між великими каменями, які зустрічаються одним корпусом плуга, становило в середньому від 700 до 1500 метрів. Тобто, засміченість великими каменями поля №1 була невеликою. Друге поле також представляло собою поклад, але відстань між небезпечними для плуга камінням коливалося від 3 до 500 метрів.

Перед початком досліджень, згідно з існуючою методикою, вивчалися твердість, вологість ґрунту поля, рельєф, висота поживних залишків. Твердість визначалася твердоміром Ревякіна.

Завдяки встановленим на універсальній установці датчиків швидкості, тензодинамометру і вимірювальному блоку, що складається з тензопідсилювача ZET-411 і АЦП ZET-210, на жорсткий диск ноутбука постійно відбувався запис тягового опору і швидкості руху. Крім того, в пневмосистему запобіжника був встановлений датчик тиску серії ЗОНД-10-ВД, який живиться від окремого акумулятора постійного струму, а на стійку були наклеєні додаткові тензодатчики, сигнал від яких також додатково записувався.

На рис. 1 стрілкою показано місце на стійці плуга, на яке наклеюються тензодатчики. Щоб датчики не розривалися зверху, вони були захищені

спеціальною мастикою, поставленої з заводу виробника датчиків, і додатково закриті двома пластинами, що видно на рис. 1.

Рис. 1. Загальний вигляд секції плуга з наклеєними на стійку тензодатчиками

Тарування стійки проводилася в такий спосіб. Секція встановлювалася на випробувальну машину з підключеним тензодинамометром. Датчики стійки також підключалися до тензопідсилювача ZET-411 і АЦП ZET-210. На носок лемеша одягалася кільце з приєднаною до нього ланцюгом. Інший кінець ланцюга був з'єднаний з динамометром ДПУ-30К. У свою чергу, динамометр з'єднувався з гвинтовою парою, втулка якої була нерухомо закріплена. Таким чином, обертаючи гвинт, можна було збільшувати або зменшувати горизонтальну силу, діючу на кінець лемеша.

Первинні дані тарування датчиків стійки плуга і результати статистичної обробки представлені графічно на рис. 2. З рис. 2 видно, що залежність між показаннями АЦП і горизонтальною силою, що діє на стійку (тяговим опором) добре описується рівнянням прямої.

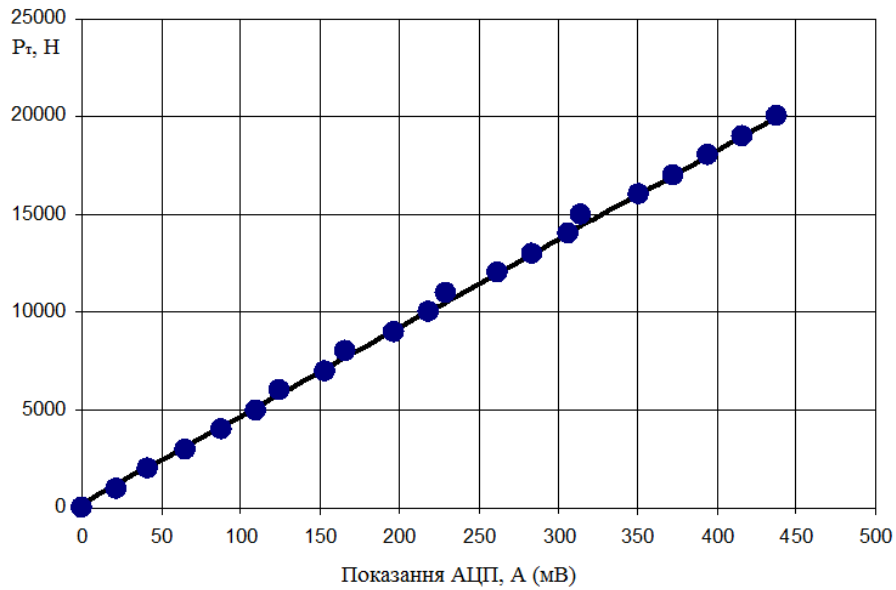

Рис. 2. Залежність між показаннями А (мВ) АЦП і силою, що діє на стійку P_t (Н)

Вимірювання тиску всередині запобіжника проводилося нами з метою визначення максимальних його значень, що виникають при роботі плуга в польових умовах на кам'янистих ґрунтах. Для цього в верхню частину пневматичного запобіжника був вмонтований датчик тиску ЗОНД-10-ВД, який підключався до тензопідсилювача і АЦП. Живиться датчик від електростанції, встановленої на випробувальній машині, через блок понижувального трансформатора БПТ-24, і в другому варіанті від електромережі трактора.

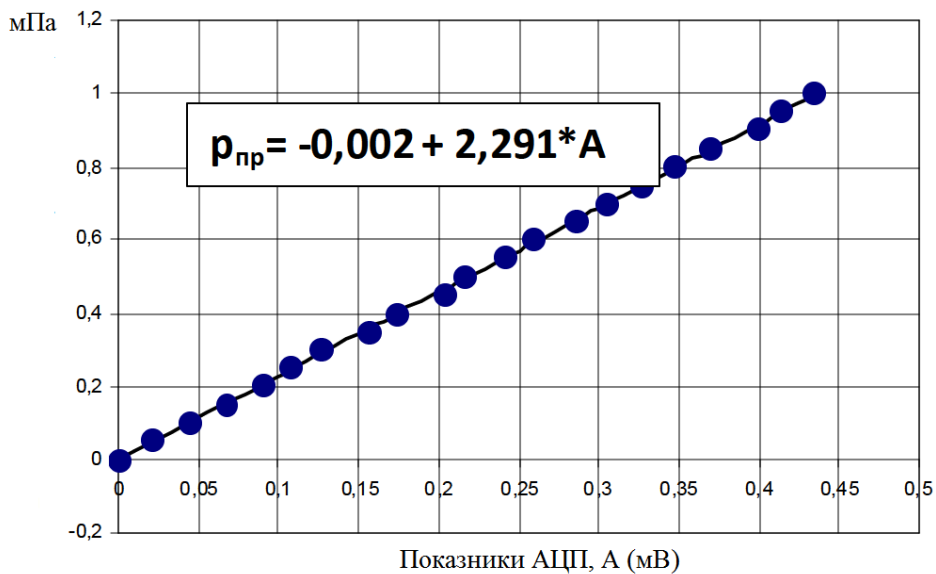

Рис. 3. Залежність між показаннями А (мВ) АЦП і тиском усередині пневматичного запобіжника $p_{пр}$, (мПа)

Тарування датчика тиску проводили за допомогою манометра ДМ-05100, приєднаного трійником до пневматичної магістралі системи. Зміна тиску виконували східчасто від 0 до 1,0 МПа з кроком 0,05 МПа.

Встановлено, що між показаннями АЦП і тиском повітря в пневмокамері існує прямо пропорційна залежність, яка з високою точністю описується рівнянням регресії першого порядку (рис. 3).

